

Svar på remiss Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan (SOU 2025:72)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande

1. Kommunstyrelseförvaltningens yttrande utgör Haninge kommuns remissvar.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Haninge kommun är remissinstans på delbetänkandet Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan (SOU 2025:72).

Kommunstyrelseförvaltningens yttrande utgör Haninge kommuns remissvar.

Utredningen föreslår att det, för den kommunala huvudmannen, ska införas en vägledande norm för resursfördelningen i förskoleklass och grundskola i kommunal regi. Vidare föreslås att skollagen kompletteras med en bestämmelse om att kommunen inför beslut om resursfördelning ska beakta den vägledande nationella normen, som ska fastställas av Skolverket. Bestämmelserna om normbelopp föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 och tillämpas första gången på resursfördelningen för kalenderåret 2028.

Utredningen föreslår vidare att skollagen ska kompletteras med att kommunen ska få dra av sex procent för merkostnad för det ansvar som kommunala huvudmän har för att erbjuda utbildning från grundbeloppet till enskilda huvudmän. Kommunen kan även avstå från att göra avdraget vid synnerliga skäl. Bestämmelser föreslås också införas om att det utöver grundbelopp och tilläggsbelopp även får utgå ett villkorat belopp för vissa ändamål. Det villkorade beloppet ska kunna återkrävas om villkoren inte uppfylls. Dessa regleringar avser förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola samt fritidshem och internationella skolor och föreslås träda i kraft den 1 januari 2027, för att tillämpas första gången kalenderåret 2028. Övergångsregler föreslås införas, så att avdraget för det kommunala utbudsansvaret är tre procent 2028 och sex procent 2029.

Delbetänkandet föreslår även att resursskolornas målgrupp och uppdrag ska utredas särskilt.

Ärendet

Haninge kommun är remissinstans på delbetänkandet Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan (SOU 2025:72). Remissvaret ska vara Utbildningsdepartementet tillhanda senast den 2 december.

Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att föreslå ett system för resursfördelning som utgår från en nationellt bindande skolpengsnorm. Syftet är att genom statlig styrning av finansieringen öka likvärdigheten i den svenska skolan i hela landet.

Delbetänkandet föreslår att det ska införas en vägledande norm för resursfördelningen i förskoleklass och grundskola i kommunal regi. Den vägledande normen ska baseras på den kommunala nettokostnaden för förskoleklass och grundskola enligt driftredovisningen i Räkenskapssammandraget. Beräkningen ska innehålla en stadiedifferentiering och en socioekonomisk omfördelning samt justering för skillnader i lokal- och lönekostnadsläge.

Normen avser den kommunala huvudmannen, men ska också publiceras per kommunal skolenhet. Av publiceringen ska, utöver det totala normbeloppet, även framgå hur stor andel som utgörs av socioekonomiskt tillägg, lokalkostnadsersättning, kompensation för skillnader i lönenivå och tillägg för kommunens utbudsansvar.

Utredningen föreslår vidare att skollagen kompletteras med en bestämmelse om att kommunen inför beslut om resursfördelning ska beakta den vägledande nationella normen. En kommun som tilldelar mindre resurser än den vägledande normen ska motivera detta i budgetbeslutet.

Normen ska fastställas av Skolverket före september månads utgång året innan kalenderåret. En preliminär norm ska tas fram senast den 30 juni varje år.

Bestämmelserna om normbelopp föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 och tillämpas första gången på resursfördelningen för kalenderåret 2028.

Utredningen föreslår vidare att skollagen ska kompletteras med att kommunen ska få dra av sex procent för merkostnad för det ansvar som kommunala huvudmän har för att erbjuda utbildning från grundbeloppet till enskilda huvudmän. Kommunen kan avstå från att göra avdraget vid synnerliga skäl, som exempelvis en plötslig ökning av elevantalet till följd av en oväntad skolnedläggning, en större

levantalsminskning till följd av etablering av en ny skola eller ett plötsligt inflöde av asylsökande.

Bestämmelser föreslås också införas om att det utöver grundbelopp och tilläggsbelopp även får utgå ett villkorat belopp för vissa ändamål, som exempelvis merkostnader för resursskola, viss inriktning i verksamheten eller skolfrukost. Det införs också en möjlighet till återkrav av villkorade belopp om villkoren inte uppfylls. Regleringarna avser förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola samt fritidshem och internationella skolor.

Bestämmelserna som rör bidrag till enskilda huvudmän föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 och tillämpas första gången kalenderåret 2028. Övergångsregler föreslås införas, så att avdraget för det kommunala utbudsansvaret är tre procent 2028 och sex procent 2029.

Delbetänkandet föreslår även att resursskolornas målgrupp och uppdrag ska utredas särskilt. Ett nationellt strukturbidrag, eller annan av staten bestämd ersättning, bedöms inte vara lämplig att införas innan detta har utretts vidare.

Utredningen anser att den nationella kostnadsstatistiken, trots konstaterade kvalitetsbrister i materialet, går att använda som grund för en norm på det sätt som utredningen föreslår. Däremot anges att det finns utrymme för att göra statistiken bättre och mer tillförlitlig på kommunnivå, inte minst vad gäller hur kostnader ska fördelas mellan olika verksamheter och mellan olika kostnadsslag. Brister i fördelningen av kostnader mellan grundskola och fritidshem är ett av skälen till att utredningen inte föreslår införande av norm för fritidshem. Delbetänkandet föreslår att regeringen ger Skolverket i uppdrag att, i samverkan med SCB, vidareutveckla instruktioner och stöd till huvudmännen när det gäller den nationella kostnadsstatistiken.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunstyrelseförvaltningen har samrått med utbildningsförvaltningen i ärendets beredning. Förvaltningarna instämmer i huvudsak med utredningens förslag och bedömningar samt delar bedömningen att skäl finns att utreda resursskolans målgrupp och uppdrag i särskild ordning. Delar av förslagen kan dock ses som en inskränkning av det kommunala självstyret.

Den nationella skolpengsnormen föreslås endast gälla för kommunal skola, samtidigt som nuvarande regler om lika villkor i principen

kvarstår. Detta riskerar att påverka normens legitimitet och skapar en otydlighet som, framför allt initialt, kan medföra merkostnader för rättsliga prövningar.

Utredningen gör bedömningen att överkapaciteten som den kommunala skolan behöver ha vid varje given tidpunkt för att hantera skolbyten inom och mellan kommuner uppgår till två procent. Förvaltningarna anser att detta är för lågt, då nya skolor som regel byggs med initial överkapacitet.

Förvaltningarna bedömer att förslagen medför att fler administrativa uppgifter läggs på kommunen exempelvis genom krav på utökad uppgiftsinlämning.

Kommunstyrelseförvaltningens yttrande föreslås utgöra Haninge kommuns remissvar.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna för Haninge kommun är svåra att bedöma, men bedöms sammantaget ha positiva ekonomiska konsekvenser för kommunen. Avdraget för utbudsansvaret möjliggör ett avdrag från ersättningen till enskilda huvudmän med, på sikt, sex procent. Dock finns, framför allt initialt, en risk för merkostnader för rättsliga prövningar kopplade till de föreslagna bestämmelserna. Utredningens förslag medför även ett utökat uppgiftsinlämnande för kommunen som medför vissa administrativa merkostnader.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, Svar på remiss Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan (SOU 2025:72)
- Bilaga 1, Remissmissiv SOU 2025.72
- Bilaga 2, Betänkandet Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan (SOU 2025:72),
<https://www.regeringen.se/contentassets/7029b43b7bb24f64b25fd24e6d2d5a24/verktyg-for-en-mer-likvardig-resursfordelning-till-skolan-sou-202572.pdf>

Beslutet ska skickas till

Utbildningsdepartementet, för åtgärd

Kommunstyrelsen

Avdelning/Enhet
Ledning KSF

Handläggare
Annica Lempke

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2025-11-14

Diarienummer
KS-2025-00551

Sida
5 (5)

Kristina Tidestav
Kommundirektör

Christer Lindberg
Avdelningsdirektör